

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Løje har Ordet for en kort Bemærkning.

Løje: Den højtærede Landbrugsminister var inde paa Forskellen mellem Tilstandene i Sverige og i dette Land. Jeg antager ikke, den højtærede Landbrugsminister tror, at jeg er saa uvidende, at jeg ikke ved, der er Forskel. Men der er ogsaa Forskel paa den økonomiske Politik, der er ført. Svenskerne begyndte med at konsolidere deres Eksporterhverv paa den bedste mulige Maade. Nu vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister: Vil Ministeren med de Erfaringer, Regeringen i de senere Dage har indvundet, sætte alle Kræfter i Bevægelse for, at vor Landbrugs-eksport uden smaaligt Hensyn til forskellige andre Sider bliver fremmet paa bedst mulig Maade? Det er et Spørgsmaal, som i disse Dage interesserer hele det danske Landbrug, de danske Husmænd, Gaardmænd, ja, alle Landbrugere i dette Land. Det er et Spørgsmaal, som interesserer hele det danske Samfund paa en meget følelig Maade.

Det ærede Medlem Hr. M. F. Mortensen sagde, at jeg havde fordrejet hans Udtalelser. Jeg citerede, hvad det ærede Medlem havde sagt, og det kan ikke være nogen Fordrejelse. Det ærede Medlem mente, at jeg var i Strid med mig selv, naar jeg var utilfreds med Tilskudsordningen og alligevel vilde have Grænsen sat op. Jeg tror, jeg sagde noget om, at vi ikke var tilfredse med disse Ordninger, men naar Regeringen nu endelig ikke vilde ind paa andre Veje, maatte vi prøve paa at forbedre disse Ordninger saa meget, som det var muligt, for at vi kunde naa frem til et nogenlunde antageligt Resultat, selv om Vejen ikke tiltaler os. Det maa være praktisk Politik at tage det paa den Maade.

Jeg sagde, det var en mørk Dag, da dette Lovforslag blev fremsat. Jeg sagde ikke, det var en mørk Dag, da Ministeren fremsatte et Lovforslag, der tog Sigte paa at sikre den danske Jords Besaaning. Jeg mente, det var en mørk Dag, den Dag, det danske Landbrug var saa daarligt stillet, at det i stor Udstrækning ikke kunde klare sig igennem eet Aars ringe Høst — det har det kunnet gøre tidligere, men nu kan det ikke mere. Det er en sørgelig Kendsgerning, og den blev markeret den Dag, dette Lovforslag blev fremsat.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bordning): Jeg har jo besvaret det ærede Medlem Hr. Clausagers Forespørgsel derhen, at man efter min Opfattelse i en saadan

Lov ikke kan medtage alle Landmænd, uanset Formueforhold. Hvorvidt det enkelte Tilfælde, det ærede Medlem nævnte, kan komme i Betragtning her, tør jeg ikke sige. Hvis en saadan Mand har vanskeligt ved at laane og betale Laanet tilbage, er han efter min Mening berettiget til at komme i Betragtning. Jeg vil gerne stille det ærede Medlem Hr. Clausager et Spørgsmaal: Vil han ingen Grænser have i Loven, vil han, at alle Landmænd skal have Stats-tilskud til Besaaning af deres Jord, uanset Formue og Indkomst? Hvis han ikke vil det — og det antager jeg ikke, han vil —, saa maa han vel være enig med mig i, at der skal være en Grænse et Sted. Saa er det blot om at finde den rette Grænse, og det er jeg villig til at forhandle om. Men hvis det ærede Medlem ikke vil have, at de alle sammen skal have Tilskud, uanset om de ejer 10 000 Kr., er Millionærer eller Halv-millionærer, saa maa der sættes en Grænse.

Til det ærede Medlem Hr. Løje skal jeg sige, at det ærede Medlem jo maa vide, at der er en meget betydelig Forskel i Vilkaarene for Danmarks Eksport og Sveriges Eksport for Øjeblikket. Danmarks Eksport er baseret paa Færdigvarer, Sveriges Eksport er i høj Grad baseret paa Raavarer, og det er jo saaledes i Øjeblikket, at det netop er Raavarer, der er stærk Efterspørgsel efter, og hvorpaa der er stigende Priser, medens der slet ikke er samme Efterspørgsel efter Færdigvarer eller tilsvarende Priser paa dem. Derfor er enhver Sammenligning mellem Danmarks og Sveriges Forhold og Vilkaar ved Siden af. Jeg giver det ærede Medlem Ret i, at det er en mørk Dag i det danske Landbrugs Historie, som betegnedes ved dette Lovforslags Fremsættelse. Det er rigtigt, fordi det er Udtryk for, at Danmarks Landbrug i dette Aarhundrede ikke har været udsat for tilsvarende Afsætningsvanskeligheder som i Aar og ikke har været udsat for tilsvarende Misforhold mellem Raavarepriser og Færdigvarepriser som det, der findes i Dag, og for det tredje heller ikke har været udsat for en saa ringe Kornhøst, som vi har i Dag. Derfor er der i Øjeblikket saa vanskelige Forhold for Landbruget, og jeg tror, det vilde gavne Landbruget meget, meget mere, om man i denne Situation søgte at forstaa hinanden og hinandens Vilkaar i Stedet for at søge at ophidse Erhvervene mod hinanden, som jeg har det Indtryk, det ærede Medlem tit og ofte er med til.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.